

A HUNOK ÚTRA KELNEK

Évszázadok jöttek és mentek, évezredek teltek. Hunor és Magor népei egyre jobban elszaporodtak. Eljött aztán az idő, amikor többen voltak, mint csillag az égen, fűszál a mezőn és homokszem a pusztaságban. Az erdőnek nem volt már elég vadja, tavaknak, folyóknak elég hala, hogy mindenkinek jusson belőle s a mezőkön nem volt elég hely a legelő jószág számára.

A legöregebb táltos gyűlésbe hívta össze a törzsek vezéreit és a nemzetségek fejeit, hogy megtanácskoznák a jövődőt. Amikor mindannyian összejöttek, annyian voltak, hogy égaljtól égaljig egyebet sem látott a szem, csak sátrakat. Éjszakánként a tábortüzek száma vetekedett az égbolt csillagjaival.

Egy éjszaka, amikor a Göncöl Szekér rúdja fölfele mutatott, vezérek és törzsfők meghozták a döntést. Megegyeztek abban, hogy Hunor népe, a hunok elindulnak a lenyugvó nap nyomát követve új hazát keresni.

Mikor feljött a nap, a táltosok fehér mént áldoztak az ÚR tiszteletére, búcsút vett egymástól a két testvér-nemzet, aztán a magyarok hazamentek a szállásaikra, a hunok pedig készülődni kezdtek a nagy útra.

A száznolc törzs Bélát, Kevét és Kadosát választotta az élcsapat vezérévé.

Mindegyikük választott magának ezer kipróbált harcost, s pompás lovaikon, kürtző mellett elindultak nyugat felé, mint a rohanó árvíz.

Bendegúz vezetése alatt az egész hun nemzet követte őket lassú, szervezett menetben. Elöl, lóháton a férfiak. Mögöttük, végtelen hosszú sorokban a sátorszekerek, megrakva asszonnyal, gyerekekkel, szükséges holmival. Hátralé a ménesek, gulyák és birkanyájuk ugató komondorok, pulik és ostorpattogató csikósok, gulyások, juhászok irányítása alatt.

Mintha maga a haragos tenger indult volna meg előnteni a világot, úgy hömpölygött a hunok árja nyugat felé. Mikor elérték a széles ATIL folyót (Volga), tábort ütöttek. Lovas legények indultak le és fel a nagy folyó mentén gázlót keresni, míg a férfiak gondosan átvizsgálták a hatkerekű szekereket, megjavították, ami javításra várt, a pásztorok pedig megpihentették nyájaikat a folyóparti dús legelőkön.

Bendegúz parancsára az asszonyok ezrei felfújható bőrtömlőket készítettek a szekerek alá, hogy azok útján biztosítsák majd az átkelést a haragos folyón.

Az aranyozott vezéri sátorban ezalatt második gyermekével vajúdott Bendegúz asszonya. Amikor az este készíteni kezdte a bíborágyat Nap-Isten számára, mind a száznolc hun nemzetség feje oda gyűlt össze a vezéri sátor köré s tábortüzek mellett, aranykupákból iddogálva várták a nagy eseményt, s kutatták szemeikkel az égboltot titokzatos jelek után. Egyszerre csak Bendegúz elsőszülött fia, a gyermek Buda fölmutatott ujjával az égre.

– Édesapám! Odanézzen! – kiáltotta izgatottan. – Nap-Isten és Hold-Isten együtt vannak az égen!

Míg valamennyien elcsodálkozva nézték a különös jelenséget az égen, a vezéri sátor függőnye félrelebbent, és egy vajákos asszony lépett ki rajta újszülött csecsemővel a karján.

– Fiú! – jelentette büszkén és boldogan.

Ősi szokás szerint Bendegúz karjába vette újszülött fiát, magasba emelte a tábortűz fölé, és azt mondta:

– Legyen a gyermek neve Atil, eme nagy folyó emlékezetére!

Másnap a hunok átkeltek a folyón, s feltartóztathatatlanul, mint az árvíz nyomultak előre, nyugatnak. Az újtjukba eső népek vagy csatlakoztak hozzájuk, vagy ész nélkül menekültek. Nem volt hatalom, mely megállíthatta volna őket. Gótok, vandálok, rómaiak között futótűzként terjedt a hunok híre, s voltak, akik arról suttoztak, hogy akik jönnek, nyargaló lovakon, nem is emberek, hanem ördögök és boszorkányok leszármazottai. A görögök kentauroknak nevezték a hun harcosokat, mint akik egybenőttek a lóval.

Átkelve a Kárpátokon, lezúdultak a Tisza–Duna-közének termékeny alföldjére, s elérték a Római Birodalom keleti tartományának, Pannóniának határát. Római krónikák szerint Macrinus, Pannónia katonai parancsnoka megerősítést kért a hunok jöttének hírére, és a megerősítés meg is érkezett Pannóniába Detre, a barbár vezérlete alatt.

Míg Macrinus és Detre még mindég a haditerven tanakodtak, az éjszaka leple alatt átkeltek a hunok a Dunán, és rajtaütöttek a rómaiak táborán.

Detre azonban hamarosan összeszedte megzilált seregét, és Tárnok síkságán szembefordult az üldöző hun élesapattal. Keve és harcosai életüket vesztették a híres csatában, de súlyos veszteségeket szenvedtek a rómaiak is, és kénytelenek voltak Tulna városáig visszavonulni.

Kevét és harcosait illő pompával temették el a hunok. A helyet, ahol sírdombját emelték, ma is Keveházának nevezik.

A temetés után a hunok üzöbe vették Detrét, és Gesumornál megütözték hadaival. Hajnaltól estig tartott a rettenetes csata, melynek során elesett Macrinus, római hadvezér, de halálát lelte Béla és Kadosa is. Maga Detre, hun nyíllal a homlokában, még élve eljutott Rómáig, hogy hírért vigye a római hadak gesumori nagy vereségének.

Róma békeköveteket küldött a hunokhoz arany és ezüst ajándékokkal megrakodva, és attól kezdve minden évben adót fizetett, hogy megmentődjön a hunok betörésétől.
